

Międzynarodowa konferencja „Pomorze Zachodnie w strefie Bałtyku w średniowieczu”

Internationale Konferenz „Pommern im Ostseeraum im Mittelalter“

Kulice, 18-19 stycznia/Januar 2018

Dzieje Pomorza Zachodniego i innych krajów dokół Bałtyku były determinowane nadmorskim położeniem. Morze to, zwłaszcza we wczesnym średniowieczu, stanowiło wielkie jezioro pod względem kulturowym, gospodarczym, a także w pewnym sensie etnicznym. W późniejszych czasach rolę gospodarczego i kulturalnego czynnika spajającego w tym regionie odgrywały m.in. duńska hegemonia na przełomie XII i XIII w., Hanza, a następnie także ponadregionalne struktury polityczne, jak państwa skandynawskie w ramach Unii Kalmarskiej. Jednak wraz z krzepnięciem struktur państwowych krajów położonych wokół akwenu strefa ta ulegała coraz większym podziałom – politycznym, etnicznym, kulturowym. Celem konferencji jest próba poszukiwania odpowiedzi na pytania o relacje i wzajemny wpływ poszczególnych regionów nadbałtyckich na Pomorze Zachodnie w okresie średniowiecza.

Die Geschichte Pommerns und anderer Länder an der Ostsee wurde durch deren maritime Verortung bestimmt. Dieses Meer bildete gerade im frühen Mittelalter aus kultureller, wirtschaftlicher und in gewissem Sinne auch ethnischer Sicht einen großen Teich. In späteren Epochen gestaltete sich die wirtschaftliche und kulturelle Kohärenz dieser Region um die dänische Hegemonie gegen Ende des 12. und zu Beginn des 13. Jahrhunderts, dann um die Hanse und anschließend um weitere überregionale politische Strukturen wie die der skandinavischen Staaten im Rahmen der Kalmarer Union. Je langfristiger sich die staatlichen Strukturen der Länder rund um die Ostsee verfestigten, desto stärker vertieften sich die politischen, ethnischen und kulturellen Unterschiede. Die Tagung setzt sich zum Ziel, Antworten zu finden auf die Frage nach den Beziehungen zu und der gegenseitigen Einflussnahme der einzelnen Ostseeregionen auf Pommern im Mittelalter.

Konferencja odbywa się w ramach projektu „Między dwoma uniwersytetami – pogranicze bez granic / Zwischen zwei Universitäten. Grenzland ohne Grenzen”, realizowanego przez Ośrodek Konferencyjno-Edukacyjny Uniwersytetu Szczecińskiego w Kulicach wraz z Instytutem Historii Uniwersytetu w Greifswaldzie.

Die Tagung findet im Rahmen des Projekts „Między dwoma uniwersytetami – pogranicze bez granic / Zwischen zwei Universitäten. Grenzland ohne Grenzen” statt, das vom Tagungs- und Bildungszentrum der Universität zu Szczecin in Kulice zusammen mit dem Historischen Institut der Universität zu Greifswald durchgeführt wird.

Ośrodek Konferencyjno-Edukacyjny
Uniwersytetu Szczecińskiego w Kulicach

ERNST MORITZ ARNDT
UNIVERSITÄT GREIFSWALD

Wissen
lockt.
Seit 1456

Projekt jest dofinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa (Fundusz Małych Projektów w ramach Programu Współpracy Interreg V A Meklemburgia-Pomorze Przednie/Brandenburgia/Polska w Euro-regionie Pomerania).

Dieses Projekt wird durch die Europäische Union aus Mitteln des Europäischen Fonds für regionale Entwicklung unterstützt (Fonds für kleine Projekte im Rahmen des Kooperationsprogramms Interreg V A Mecklenburg-Vorpommern/Brandenburg/Polen in der Euroregion Pomerania).

Interreg
Mecklenburg-Vorpommern/Brandenburg/Polen

Program / Programm

1. Dzień / Tag

9:15 Wyjazd autokaru z Greifswaldu / Abfahrt aus Greifswald mit dem Bus

11:45 Wyjazd ze Szczecina / Abfahrt aus Szczecin

13:00 Przyjazd uczestników do Kulic / Anreise der Teilnehmer in Kulice

13:15 Obiad / Mittagessen

14:00 **Otwarcie konferencji – powitanie / Eröffnung der Konferenz – Begrüßung:**

- dr / Dr. **Sławomir Szafranski** (Ośrodek Konferencyjno-Edukacyjny Uniwersytetu Szczecińskiego w Kulicach)
- prof. dr hab. / Prof. Dr. **Edward Włodarczyk** (Rektor Uniwersytetu Szczecińskiego)
- dr / Dr. **Paweł Migdalski** (Uniwersytet Szczeciński)

14:30 **Panel I**, Prowadzenie / Moderation: dr hab. / PD Dr. hab. Joachim Krüger (Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald)

- dr hab. / Dr. hab. **Andrzej Janowski** (Instytut Archeologii i Etnologii PAN)
Przedmioty zdobione w stylu Borre na południowych wybrzeżach Morza Bałtyckiego. Wędrowka przedmiotów czy idei / Gegenstände mit Borre-Verzierung an der südlichen Küste der Ostsee. Eine Wanderung der Gegenstände bzw. der Ideen
- dr hab. / PD Dr. **Felix Biermann** (Greifswald)
Plemiona lutickie na zachód od ujścia Odry i ich relacje w strefie Bałtyku (X-XII w.) / Die lutizischen Stämme westlich der Odermündung und ihre Beziehungen im Ostseeraum (10.-12. Jh.)
- dr / Dr. **Fred Ruchhöft** (Landesamt für Kultur und Denkmalpflege/Landesarchäologie, Schwerin)
Arkona. Na tropie mitu / Arkona. Einem Mythos auf der Spur

Dyskusja / Diskussion

16:30 Przerwa kawowa / Kaffeepause

17:00 **Panel II**, Prowadzenie / Moderation: dr / Dr. Rafał Simiński (Uniwersytet Szczeciński)

- prof. dr hab. / Prof. Dr. **Stanisław Rosik** (Uniwersytet Wrocławski)
Morze i sacrum Pomorzan / Das Meer und das Sacrum der Pomoranen
- dr hab. prof. UAM / Prof. Dr. **Adam Krawiec** (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
Pomorze i Bałtyk w geografii kreacyjnej polskiego średniowiecza / Pommern und die Ostsee in der kreativen Landschaft des polnischen Mittelalters
- dr / Dr. **Paweł Migdalski** (Uniwersytet Szczeciński)
Kołobrzeg jako polskie miejsce pamięci w średniowieczu / Kolobrzeg als polnischer Erinnerungsort im Mittelalter

Dyskusja / Diskussion

19:30 Kolacja / Abendessen

2. Dzień / Tag:

8:00 Śniadanie / Frühstück

9:00 Panel III, Prowadzenie / Moderation: dr / Dr. Sławomir Szafranski (Ośrodek Konferencyjno-Edukacyjny Uniwersytetu Szczecińskiego w Kulicach)

- Prof. dr hab. / Prof. Dr. **Leszek Słupecki** (Uniwersytet Rzeszowski)
Trzy wybrane problemy badań nad wielogłowością i wielotwarzowością pogańskich bóstw pomorskich i połabskich. Analogie i kwestia występowania podobnych zjawisk w Skandynawii / Drei ausgewählte Forschungsprobleme bez. der Vielköpfigkeit und Vielgesichtigkeit der heidnischen Göttlichkeiten in Pommern und an der Elbe. Zur Analogie und zum Vorkommen ähnlicher Fundstücke in Skandinavien
- dr hab. / Dr. hab. **Dariusz Adamczyk** (Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie)
Pomorze Zachodnie a zmierzch „epoki“ wikingów. Przełom czy kontynuacja? / Pommern und das Ausklingen der „Wikingerzeit“. Umbruch oder Kontinuität?
- dr hab. prof. UG / Prof. Dr. **Marek Smoliński** (Uniwersytet Gdański)
Pomorze Zachodnie wobec Pomorza Wschodniego w czasach Świętopelka / Pommern und Pomerellen zu Zeiten Swantopolks

Dyskusja / Diskussion

11:00 Przerwa kawowa / Kaffeepause

11:30 Panel IV, Moderacja / Moderation: dr hab. / PD Dr. Felix Biermann (Greifswald)

- Dr hab. / PD Dr. **Grischa Vercamer** (Europa-Universität Viadrina, Frankfurt/Oder)
„Poloni [...] nec ipsum etiam Boleslauum hoc prohibentem audientes“. Czy Bolesław III Krzywousty był rzeczywiście u Galla „dobrym księciem“? / „Poloni [...] nec ipsum etiam Boleslauum hoc prohibentem audientes“. Ist Bolesław III Schiefmund bei Gallus wirklich ein „guter Fürst“?
- Prof. dr hab. / Prof. Dr. **Olivier Auge** (Christian-Albrechts-Universität Kiel)
Związki małżeńskie Gryfitów w strefie Bałtyku (XII-XV w.) / Heiratsbeziehungen der Greifenherzöge im Ostseeraum (12.-15. Jh.)
- dr / Dr. **Rafał Simiński** (Uniwersytet Szczeciński)
Konflikt księząt szczecińskich z zakonem krzyżackim w Prusach o obsadę arcybiskupstwa ryskiego w latach 1394-1403. W kwestii polityki zagranicznej Gryfitów w strefie bałtyckiej w późnym średniowieczu / Der Konflikt der Herzöge von Pommern-Stettin mit dem Deutschen Orden in Preußen um die Besetzung des Erzbistums von Riga in den Jahren 1394-1403. Zur Frage der Außenpolitik der Greifen im Ostseeraum im Spätmittelalter

Dyskusja / Diskussion

13:30 Obiad / Mittagessen

14:30 Panel V, Moderacja / Moderation: dr / Dr. Paweł Migdalski (Uniwersytet Szczeciński)

- dr hab. / PD Dr. hab. **Joachim Krüger** (Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald)
Duńscy królowie jako panowie lenni książąt Pomorza / Die dänischen Könige als Lehnsherren der Herzöge von Pommern
- Em. prof. dr hab. dr h.c. / Prof. em. Dr. Dr. h.c. **Jens E. Olesen** (Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald)
Znaczenie Pomorza w polityce nordyckiej króla Eryka Pomorskiego / Die Bedeutung Pommerns für die Nordische Politik König Erichs von Pommern

Dyskusja i podsumowanie konferencji / Diskussion und Zusammenfassung der Tagung

16:00 Przerwa kawowa / Kaffeepause

17:00 Odjazd / Abreise

Ca. 21:00 Przyjazd uczestników do Greifswaldu / Anreise der Teilnehmer in Greifswald

Konferencja będzie tłumaczona symultanicznie / Die Konferenz wird ins Deutsche und Polnische simultan übersetzt.

Koordinacja naukowa / Wissenschaftlicher Koordinator:

dr / Dr. Paweł Migdalski (Uniwersytet Szczeciński)

Organizatorzy / Organisatoren:

**Ośrodek Konferencyjno-Edukacyjny
Uniwersytetu Szczecińskiego w Kulicach**

Historisches Institut

ERNST MORITZ ARNDT
UNIVERSITÄT GREIFSWALD

Wissen
lockt.
Seit 1456

Współpraca / Kooperation:

**akademia
KULICE**

Zgłoszenie przyjmujemy do 12.01.2018 na formularzu na adres E-mail:
malgorzata.dabrowska@univ.szczecin.pl

Das ausgefüllte Anmeldeformular richten Sie bitte bis zum 12.01.2018 an
malgorzata.dabrowska@univ.szczecin.pl

Tel. 0048 91 444 13 39

Patronat medialny / Medienpartner:

